

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul XII

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Septembrie 1967 - N. 132

Dragostea, cale sigura pentru refacerea unitatii Bisericii Papa Paul in patria primelor Concilii

Papa Paul si Patriarhul Athenagoras.

Un pelerinaj la Efes, unde a vizitat casa pe care traditia populara, astazi acceptata si de Biserica, o indica drept ultima locuinta pamanteasca a Maicii Domnului, si biserica Sfântului Ioan Botezatorul, unde a fost celebrat unul din primele patru Concilii Ecumenice ale Bisericii încă nedespărțită, a încheiat vizita Papii Paul VI în Turcia.

Mai mult decât o vizită « oficială », cum a fost definită atât de autoritățile turcești cât și de Vatican, călătoria aceasta a lui Paul VI, a cincea și poate cea mai importantă a Pontificatului său, a fost un pelerinaj. Un pelerinaj ecumenic, care inaugurează o eră nouă de speranță și de apropiere spirituală între Biserica romano-catolică și Bisericile despărțite din Răsărit. Fiindcă, dacă scopul oficial al vizitei a fost acela de a stabili legături de mai bună prietenie între Vatican și Turcia și de a solicita intervenția Președintelui Sunay în chestiunea internaționalizării Locurilor Sfinte, adevăratul obiectiv al călătoriei rămâne desigur întâlnirea cu Patriarhul Constantinopolului, Athenagoras I.

Se poate spune că după primirea oficială, cu relativele convorbiri dintre Președintele Turciei și ilustrul său Oaspete, și cu excepția timpului folosit pentru vizitarea monumentelor istorice ale orașului, întreaga primă vizită a fost dedicată bătrânului Patriarh.

Întâi la aeroport, unde Patriarhul Athenagoras a venit într-o întâmpinare Papii împreună cu reprezentanții guvernului și cu Capii altor Biserici răsăritene, apoi la Catedrală, unde Sfântul Părinte a oficiat Liturgia; la Patriarhie, unde a avut loc o lungă convorbire între Păpă și Patriarhul ecumenic, și în sfârșit la ceremonia ecumenică de la Catedrala orașului, în cursul căreia cei doi Capii religioși s-au rugat împreună, Paul VI a fost în contact permanent cu bătrânul Patriarh.

Dela « Vaticanul din Roma » la « Vaticanul de pe țărmurile Bosforului » călătoria a fost scurtă: abia două ore, strict necesar pentru difuzarea mesajilor adresate de Paul VI (Președintelui Republicii italiene, Regelui Greciei și Patriarhilor tuturor Bisericilor răsăritene. Două ore: aproape un simbol concret al reapropierii din ce în ce mai rapidă a două lumi, a două mentalități, a două Biserici.

O vizită oficială aproape fără cronică, această meșteșugărie aterizare a Papii în « terra infidelium », lipsită de orice aparat spectacular și poate tocmai datorită acestei discreții restituite adevăratelor intenții animatoare ale « întreprinderii », cum însuși Păpă și-a definit inițiativa. Cronica acestui pelerinaj ecumenic va fi scrisă mai târziu de realizările sale concrete.

Obiectivul vizitei, adică problema ecumenică privită în perspectiva unui dialog nu numai « diplomatic » ci și teologic între cele două Biserici surori a fost înfruntată în întâlnirea de la Patriarhie a lui Paul VI cu Patriarhul Athenagoras. Aici Păpă a pronunțat un discurs, expunându-și punctul de vedere cu privire la posibilitățile și mijloacele unei acțiuni ecumenice care să asigure o bază concretă proiectului dialog teologic.

Dacă unitatea credinței e indispensabilă pentru o comuniune deplină între Bisericile noastre — a spus Păpă — deosebirea de rituri și de tradiții nu numai că nu pot constitui o piedecă în ajungerea la o asemenea comuniune, dar devin un impediment pentru grăbirea fericoitei zile în care celebrarea la același altar a catolicilor cu ortodocșii va fi în sfârșit posibilă. Și cine poate grăbi venirea acestei zile dacă nu ierarhia celor două Biserici surori, a cărei datorie e aceea de a îndruma Bisericile pe calea care duce la regăsirea unității și a comuniunii depline? Din primele « indiscreții » pe marginea vizitei se pa-

re că Păpă ar fi înmănat Patriarhului Athenagoras un document în care sunt expuse în amănunt punctele de vedere ale Bisericii catolice asupra unității Bisericii. Cunoașterea exactă a acestor puncte, care definesc poziția catolică față de problema refacerii unității va înlesni desigur o mai justă evaluare a motivelor, a mijloacelor și a scopurilor acțiunii Bisericii catolice în domeniul ecumenismului.

Un alt document — de rândul acesta mai puțin « rezervat » — a fost citit de Pro-Nunțiu Apostolic la Constantinopol, Monsinior Zupi, în cursul ceremoniei ecumenice de la Catedrala Sf. Spirit, care a încheiat programul primei zile a vizitei lui Paul VI în Turcia.

După ce amintește cele patru Concilii ecumenice celebrate împreună în Orient, și care au apărut moștenirea credinței de atâtea false interpretări, documentul afirmă:

« De oarece profesăm aceleași dogme fundamentale ale credinței, creștine, așa cum au fost definite în Conciliile celebrate în Răsărit, și de oarece avem în comun Sfintele Taine și orânduirea ierarhică, noi trebuie să lucrăm frățește pentru a găsi împreună formele cele mai potrivite de dezvoltare și de realizare, în viața Bisericilor noastre, a acelei comuniuni astăzi imperfectă.

Va fi apoi necesar ca dintr-o parte și din alta să se promoveze, prin contacte reciproce, o mai bună și mai adâncită formare a clerului și o mai potrivită instruire a poporului creștin.

Fiindcă numai o bună cunoaștere și respectul reciproc, în diversitatea legitimă a tradițiilor liturgice, spirituale, disciplinare și teologice, printr-un dialog întemeiat pe dragostea frățească, poate duce la un acord asupra mărturisirii sincere a întregului adevăr revelat.

Documentul încheie cu asigurarea că în dorința de a realiza unitatea voită de Christos, « totul va fi subordonat acestei unități » care face necesară continuarea și intensificarea mersului comun spre unire « in nomine Domini ».

În deplin acord cu propunerile conținute în documentul pontifical, Patriarhul Athenagoras a declarat la rândul său:

« Noi trebuie să suprimăm tot ceea ce în trecut părea că ar contribui la integritatea Bisericii, dar care în realitate a împiedecat refacerea unității ».

Si acum o scurtă cronică a « ceremoniei ecumenice » de la Catedrala Sf. Spirit cu care s'a încheiat programul vizitei lui Paul VI la Constantinopol.

O mulțime desigur impresionantă pentru o ceremonie religioasă care chiar dacă îi avea drept protagoniști pe « Păpă dela Roma » și pe cel mai înalt exponent al ortodocșiei, se desfășura într-o țară tradițional ostilă creștinismului, ținea literalmente Catedrala Sf. Spirit și curtea sfântului locaș, dominată de statuia în bronz a Papii Benedict XV.

În ovațiile acestei mulțimi care reprezenta nu numai cele două Biserici surori, ci marile religii împământate la Constantinopol, Paul VI și Patriarhul Athenagoras și-au făcut intrarea, cu adevărat solemnă, în biserică unde timp de zece ani Ioan XXIII — atunci Nunțiu Apostolic în Turcia, a slujit Sfânta Liturghie și a « meditat » un Conciliu de reapropiere a Bisericilor despărțite.

În fața altarului fuseseră așezate două jilțuri perfect egale care, întocmai ca în solemnitățile din Vatican pentru primirea oficială a Capilor Bisericilor despărțite veniți în vizită la Păpă, subliniau egalitatea celor doi Păstori. În picioare, Păpă a intonat apoi primele note ale imnului « Veni Creator », reluat și continuat de cele trei coruri prezente și de diferitele grupuri religioase catolice și ortodoxe.

După citirea, în limba franceză, a Epistolei Sfântului Apostol Pavel către efesieni, Paul VI a recitat împreună cu Patriarhul Athenagoras « Tatăl Nostru ». Alte lecturi evanghelice s'au alternat cu imnuri religioase.

La sfârșitul emoționantei rugăciuni în comun, singura posibilă atâtea timp cât între Biserica ortodoxă și cea catolică nu va exista o identitate dogmatică totală, condiție sine qua non a comuniunii perfecte, Sfântul Părinte Paul VI a înmănat Patriarhului Athenagoras amintitul document conținând propuneri pentru o acțiune în comun de pregătire a unității desăvârșite de mâine.

O sărutare frățească între bătrânul Patriarh și Păpă a pecetluit, la sfârșitul solemnității, legământul premergător unei acțiuni pentru căutarea în comun a tuturor mijloacelor și inițiativelor care să facă posibilă dorita refacere a unității Bisericii lui Christos.

Sa refacem trupul lui Christos

Fii bine venit, Frate Sfânt, urmaș al lui Petru, care porți numele și măreția lui Pavel, crainic de dragoste, de unire și de pace!

Cu noi se bucură Sfinții Apostoli Petru și Andrei, în timp ce împreună se bucură corurile Sfinților Părinți din Apus și din Răsărit, dela Nord și de la Sud, părtași ai mărturiei credinței comune în Biserica nedespărțită și în sfințirea concelebrării sale; la bucuria lor se unesc toate generațiile care doresc să vadă ziua aceasta.

Îți mulțumim pentru această mare dovadă de dragoste față de Tara noastră scumpă și față de Biserica noastră.

Frate sfânt, coborâți, în pace, de pe Muntele Măslinilor, ca de la un prim legământ de bună înțelegere, și urmând calea către Emaus, pe urmele Domnului nostru Isus Christos cel înviat din morți, am împărțit între noi pâinea, făcând împreună același drum și vorbind în dragoste. Si inimile noastre ardeau. Si Domnul nu ne-a părăsit. Si ne-a poruncit să lepădam din jurul și din preajma noastră și din preajma Bisericii, ca și din amintirea noastră, perdeaua despărțirii. Si noi așa făcut-am, după puterile slăbiciunii noastre. Dar « datătorul tuturor sprijinelor, Domnul nostru unic și comun » a vrut să binecuvânteze și să sporească darurile sale Bisericii și nouă. Si iată, îl avem, în mijlocul nostru și mai presus de orice omenească nădejde, pe Episcopul Romei, cel dintâi nouă prin cinstire, cel ce păzește și sfințește dragostea » (Ignat Antioch. Scrisoare către Romani).

Si iată-ne acum, pe amândoi, în fața sfinței răspunderi comune față de Biserica și față de lume.

Care va fi calea noastră viitoare? Scopul și căile pentru a ajunge la el sunt în mâinile Domnului.

La discursul rostit de Sfântul Părinte Paul VI la biserica Patriarhiei din Istanbul, Patriarhul a răspuns cu următoarea cuvântare:

Prea Sfinte și iubite Frate întru Christos, fală a lui Dumnezeu, făcător al celor prea frumoase, care astăzi ne-a îngăduit, înconjurați de sfința ierarhie, de cler și de popor, și îmbărbătați de rugăciunea prea sfinților noștri Frați Primați ai tuturor Bisericilor ortodoxe și ale cuviorilor Frați din celelalte Biserici creștine, să primim între noi cu nesfârșită dragoste și cu mare cinste pe Sanctitatea Voastră, atât de dragă și de prețuită, care din Roma bătrână aduce aici un sărut acestei surori mai mici a sa.

Nu sunt eu cel care o spune, ci Domnul: « pentru ca toți să fie unul » (Io. 17, 21).

În ascultarea cuvântului său și a voinței sale, noi năzuim spre unirea tuturor, spre o unire completă de dragoste și de credință, spre adăparea din același potir al lui Christos, întru același așteptare și nădejde, că El se va întoarce între noi la sfârșitul veacurilor și al istoriei pentru a judeca viii și morții.

Si cum vom ajunge la plinirea acestei dorinți?

După părerea noastră, prin pregătirea întregii catolicități și a întregii ortodoxii, prin conștiința și voința exprimate într'un singur glas de către ierarhiile respective, de cler și de credincioși, a căror voce e, în vremurile de azi, călăuză noastră prețioasă și mângâierea noastră.

Pe calea aceasta, e convingerea noastră umilă, noi vom putea răspunde poruncii inevitabilei realități a acestui ceas al istoriei asupra căruia veghiază Dumnezeu.

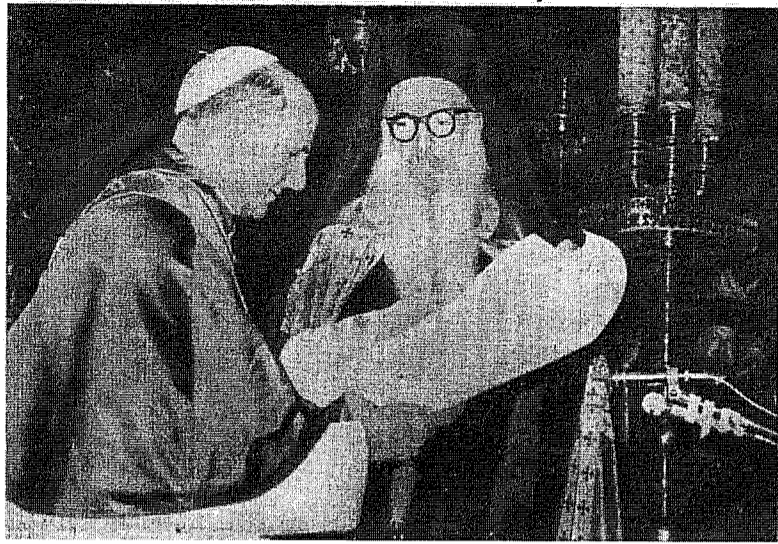
Chemați să-l slujim pe Dumnezeu, Biserica Sa și lumea întreagă, noi colaborăm la economia lui Dumnezeu care lasă cele nouă sute nouăzeci și nouă de oi pentru a o salva pe cea răătăcită (Mat. 17, 11), căreia împreună trebuie să-i oferim bunăvoința și mărturia noastră.

Dar să începem dela noi înșine. Să facem toate sacrificiile cu puțință pentru a înlătura cu generozitate tot ceea ce în trecut contribuia, în aparență, la plinirea Bisericii, când, în realitate nu făcea decât să uneltescă despărțirea ei, acum atât de greu de depășit.

Să reconstruim Trupul lui Christos, unind ceea ce e despărțit, și adunând laolaltă ceea ce e împrăștiat (S. Vasile, Sf. Liturghie). Cu acte bisericești reciproce, să recompunem ceea ce e despărțit, reconfirmand cu grijă punctele comune ale credinței și ale canoanelor, și îndreptând dialogul teologic spre principiul unei complete comuniuni în cele ce constituie temelia credinței și libertatea gândirii teologice, cu spirit devotat și constructiv, care se inspiră de la Părinții comuni și dela adevărul datinilor locale, așa cum încă dela început a plăcut Bisericii.

Așa făcând, noi aspirăm nu numai la unirea Bisericilor noastre, ci la o mai vastă misiune apostolică; aceea de a contribui, cu exemplul și cu slujirea noastră, la împlinirea voinței Domnului: la unirea tuturor, pentru ca lumea să creadă că Christos a fost trimis de Dumnezeu.

Bisericele surori

Paul VI și Patriarhul Athenagoras

În întâlnirea din 25 Iulie dela biserica patriarhală Sf. Gheorghe dela Istambul, Sfântul Părinte VI a înmănat Patriarhului Athenagoras un document al cărui text îl publicăm în întregime mai jos.

« În acești zori ai Anului Credinței, proclamat pentru cinstirea celui de al XIX centenar al martiriului Apostolilor Petru și Pavel, Noi, Paul, Episcop al Romei și Cap al Bisericii catolice, convinși că e datoria noastră să întreprindem tot cece ar putea servi cauzei Sfintei Biserici a lui Christos, ne întâlnim din nou cu preaiubitul nostru Frate Athenagoras, Arhiepiscop ortodox de Constantinopol și Patriarh Ecumenic, însuflețit de dorința arzătoare de a vedea realizată rugăciunea Domnului: « pentru ca ei să fie unul, așa cum noi suntem unul singur: eu în ei și tu în mine, pentru ca să fie desăvârșit în unitate și pentru ca lumea să cunoască, tată, că tu m-ai trimis » (Io. 17, 22-23).

Dorința aceasta însuflețește o voință hotărâtă să facă tot cece e în puterea noastră pentru a grăbi ziua în care va fi restabilită o comuniune deplină între Biserica din Apus și cea din Răsărit, pentru recompunerea tuturor creștinilor în unitatea care va permite Bisericii să mărturisească cu mai mult folos că Tatăl l-a trimis în lume pe Fiul pentru ca în el toți oamenii să devină fii ai lui Dumnezeu și să trăiască frățeste în dragoste și în pace.

Convinși că « nu e subțire altă nume dat oamenilor decât acela prin care noi putem fi mântuiți » (Act. 4, 12) și că numele aceste le poate da adevărata înfrățire și pace, ascultăm mesajul trimis de Ioan, învățăcelul iubit, dela Efes, Bisericii din Asia: « Cele ce noi am văzut și am auzit vi le vestim și vouă, pentru ca și voi să fiți în comuniune cu noi. Iar comuniunea noastră e cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Christos » (I-Ioan 1, 3).

Ceace Apostolii au văzut, au auzit și ne-au vestit nouă, Dumnezeu a hărăzit să ne fie transmis prin credință. Cu botezul noi « suntem un singur om în Isus Christos » (Gal. III, 28). Prin succesiunea apostolică, Preoția și Euharistia ne unesc și mai strâns (cf. Decr. Unit. Reint., 15). Aceasta e comuniunea adâncă și tainică existentă între noi: participând la aceleași daruri făcute de Dumnezeu Bisericii Sale noi suntem în comuniune cu Tatăl prin Fiul în Spiritul Sfânt.

Deveniți adevărați fii întru Fiul (I. Io. 3, 1-2), am devenit și în realitate și frați între noi.

În fiecare dintre Bisericile locale se săvârșește această taină a iubirii dumnezeiești; și nu e oare acesta motivul inspirator al acelei tradiționale și atât de frumoase expresii cu care Bisericile locale țin să se numească între ele « Biserici surori »?

Viața aceasta a Bisericilor surori a fost trăită de noi timp de veacuri, celebrând împreună Conciliile Ecumenice care au apărut moștenirea credinței împotriva tuturor stricărilor.

Astăzi, după o lungă perioadă de despărțire și de neînțelegere reciprocă, Domnul ne-a hărăzit ca Bisericile noastre să se redescopere surori, în ciuda piedecilor care s-au ridicat între noi în trecut. În lumina Domnului, noi vedem acum cât de urgentă e necesitatea de a se trece peste aceste piedeci, pentru a face să devină desăvârșită acea comuniune, odată atât de rodnică, existentă între noi. De oarece dintr-o parte și din alta profesăm « dogmele fundamentale ale credinței creștine asupra Treimii, asupra Cuvântului Dumnezeesc intrupat prin Maria Fecioara », așa cum au fost definite de Conciliile Ecumenice celebrate în Răsărit (cf. Decr. Unit. Reint., 14), și de oarece avem în comun adevăratele Sfinte Taine și o Preoție ierarhică, e necesar, înainte de toate, să lucrăm frățeste pentru a găsi împreună și progresiv formele cele mai potrivite care să ne permită să dezvoltăm și să realizăm, în viața Bisericilor noastre, acea comuniune care, deși imperfectă, există încă de pe acum.

E necesar, apoi, ca dintr-o parte și din alta, prin contacte, să se promoveze, să se adapteze și să se adâncească formația clerului, instruirea și viața poporului creștin. E necesar, ca printr-un dialog teologic leal, pe care restabilirea dragostei frățeste îl face posibil, să ne cunoaștem între noi și să ne respectăm în diversitatea legitimă a tradițiilor liturgice, spirituale, disciplinare și teologice, pentru a fi de acord în mărturisirea sinceră a întregului adevăr revelat. Pentru a restabili și a păstra comuniunea și unitatea trebuie să avem grijă ca « nimic să nu fie impus în afară de cele ce adevărat necesare » (cf. Ac. 15, 28; Decr. Unit. Redint., 18).

De aceea, cu speranța ca prin dragoste, printr-o rugăciune constantă și însuflețită numai de dorința unității necesare, și hotărâți să subordonăm totul acestei unități, e necesar nu numai să continuăm, dar să intensificăm eforturile noastre « în nume Domnului ».

Cremlinul nu vrea unirea Bisericilor

Mitropolitul Leningradului, Nicodim, a fost primit zilele trecute în audiență la reședința de vară a Păpăi dela Castelgandolfo, în apropierea Romei. În precedentă, Prelatul ortodox vizitase mormintele Sfinților Apostoli Petru și Pavel, din Sf. Petru și dela Bazilica San Paolo fuori le Mura. Mitropolitul Nicodim a făcut etapă la Roma în drum spre Heraklion (Creta), unde a participat la lucrările Comitetului Central al Consiliului Mondial al Bisericilor.

Comentând vizita Prelatului sovietic, într-o cuvântare adresată participanților la o recentă audiență publică săptămânală, Sfântul Părinte Paul VI a spus, după ce a asigurat că « dialogul ecumenic începe să devie din ce în ce mai stringent și mai interesant »:

« Am făcut mulți pași pentru a ne reapropia unul de altul, pentru a ne cunoaște mai bine în vederea unirii la care aspirăm cu toții. Nu ne vom întoarce niciodată înapoi din calea aceasta ».

Declarații analoage fuseseră făcute, cu câteva zile înainte de vizita Mitropolitului Nicodim la Păpă, și de Patriarhul Athenagoras al Constantinopolului, la Istanbul. « Papa e cel mai mare profet al timpului nostru » — a spus Patriarhul ziaristilor italieni în croazieră de studiu în Mediterană — și a adăugat:

« I se spune Paul VI, dar eu îl numesc Paul II, fiindcă numai Sfântul Apostol din Tars e mai mare decât el. Paul II lucrează pentru generațiile viitoare. Capacitatea sa de a privi departe îl îndeamnă să caute unitatea. Noi am băut din acelaș potir. Christos nu poate fi împărțit. Putem spune că unitatea, această sublimă taină comună, a fost deja atinsă ».

Patriarhul Athenagoras a împărțit apoi ziaristilor intenția sa de a rămâne mult timp la Roma, în anul acesta, « pentru a consolida buna înțelegere dintre creștini ». Călătoria sa nu va fi așadar o simplă vizită de curtoazie de câteva zile.

« Eu sunt cu Papa » — a spus Patriarhul. Tot cece trebuie spus va fi spus de el ».

În strident, dureros contrast cu atitudinea Patriarhului Ecumenic, Patriarhul tuturor republicilor din Uniunea Sovietică, Alexic, a declarat « false așteptări » speranțele de unitate și a atras atenția că nici o decizie nu va putea fi luată fără autorizația sa.

Era nu numai o frustrare a speranțelor catolice de unire și o infirmare a declarațiilor — de altfel destul de vagi — ale Mitropolitului Leningradului, ci un avertisment clar că un dialog cu Biserica catolică e condiționat de acceptarea unei întregi serii de sacrificii.

În primul rând acela al renunțării

la orice încercare de rezistență împotriva comunismului.

Răspunsul Patriarhului moscovit a venit numai bine într'un moment în care, la Roma, se ventilau șovuri despre o apropiată vizită la Moscova a Păpăi, șovuri care n'au fost confirmate dar nici desmintite de Vatican.

Obșnuit să considere manevrele acestea de reapropiere ale diplomației Vaticanului mai curând sub un aspect politic decât ecumenic, observatorii laici comentează defavorabil eforturile Sfântului Scaun de a stabili contacte oficiale cu lumea marxistă. Si poate nu greșesc.

Care va fi, în lumina acestor evoluții, atitudinea Patriarhului României, Justinian Marina? Se va alinia cu Patriarhul sovietic, încercând să « politicizeze » unirea, să o instrumentalizeze în folosul ideologiei marxiste și a triumfului său în lume? Sau, dimpotrivă, aliniat pe pozițiile de crescândă independență față de Moscova ale guvernului său, va trece de partea înțeleptului și departe văzătorului Patriarh Athenagoras, inaugurând un « curs nou » în politica religioasă a Tării?

Un « divorț » religios de Uniunea Sovietică ar însemna desăvârșirea divorțului politic care pentru România a însemnat începutul unei ere noi de libertate, de independență, de prosperitate. De prestigiu, mai ales.

Prin dragoste unirea

Reproducem câteva fragmente din discursul adresat de Sfântul Părinte Paul VI Patriarhului Ecumenic Athenagoras I, în catedrala patriarhală Sf. Gheorghe dela Istambul, cu ocazia vizitei sale în Turcia.

Acum trei ani, Dumnezeu, în nemărginita sa bunătate, ne-a hărăzit să ne întâlnim la Locurile Sfinte, unde Christos și-a întemeiat Biserica și pentru ea și-a vărsat sângele. Împreună ne-am dus ca pelerini la locul pe care a fost înălțată crucea biruitoare de moarte a Mântuitorului nostru care « ridicat deasupra celor pământești, toate le atrage la sine » (Ioan, 12, 32).

Astăzi, aceiași dragoste de Christos și de Biserica sa ne aduce, din nou pelerini, în țara aceasta nobilă în care urmașii Apostolilor se întruneau odată într-un Duhul Sfânt pentru a mărturisi credința Bisericii.

Ne reamintim aici cele patru mari Concilii Ecumenice dela Nicea, dela Constantinopol, dela Efes și dela Calcedon, pe care Părinții Bisericii n'au ezitat să le asemuiască celor patru Evanghelii. Erau primele dați că se întâlneau, provenind din toate părțile lumii creștine de atunci. Însufleții de aceeași dragoste frățescă ei au dat credinței noastre o expresie a cărei bogăție și densitate nutrește încă și azi credința și contemplația tuturor creștinilor.

...Secretul întâlnirii noastre, al progresivei regăsiri a Bisericilor noastre, nu trebuie oare văzut în acea continuă căutare a lui Christos, a fidelității față de mesajul lui Christos, care ne face să venim cu toții la El?

La începutul acestui an în care celebrăm al nouăsprezecelea centenar al supremei mărturii de credință a Apostolilor Petru și Pavel, ne întâlnim pentru a ne da din nou sârutarea dragostei frățeste acolo unde Părinții noștri într-un aceiași credință s-au întâlnit pentru a mărturisi într-un simțământ unic Sfânta, nedespărțita și consubstanțiala Treime.

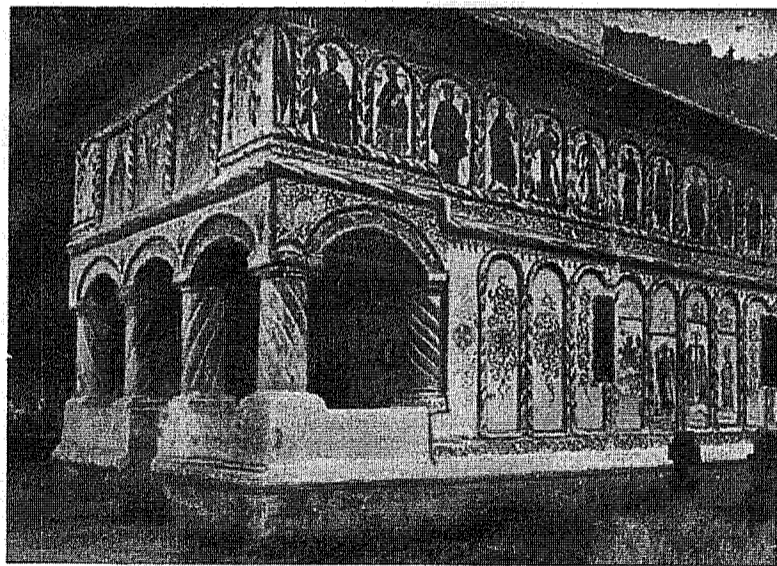
La lumina iubirii noastre de Christos și a iubirii noastre frățeste descoperim acum în plin identitatea adâncă a credinței noastre, iar punctele asupra cărora încă suntem despărții nu trebuie să ne împiedece de a percepe această unitate profundă.

Nu e, oare, acesta terenul în care dialogul de dragoste poate să se extindă cu folos eliminând multe piedici și deschizând căi noi deplinei comuniuni de credință în dragoste? Faptul că ne-am găsit din nou uniți în diversitate și în fidelitate față de Christos se datorește numai Spiritului iubirii celei adevărate. Dacă unitatea credinței e necesară pentru o comuniune deplină, deosebirea de datini și obiceiuri religioase nu constituie o piedecă la unire; dimpotrivă.

Marele Sfânt al Bisericii africane, Augustin, vedea în această varietate a tradițiilor una din componentele frumuseții Bisericii lui Christos. Dragostea ne îngăduie să ne dăm mai bine seama de adâncimea însăși a unității noastre, în acelaș timp ea face și mai dureroasă imposibilitatea actuală de a vedea plinirea acestei unități în concelebrație, și ne îndeamnă să facem tot ce e omenește posibil pentru a grăbi venirea acestei zile a Domnului. Noi ne dăm bine seamă că e datoria Capilor Bisericii și a ierarhici lor, să călăuzească Bisericile pe calea care duce la regăsirea deplinei comuniuni. Ei trebuie să o

facă recunoscându-se reciproc și respectându-se ca păstori ai acelor părți din turma lui Christos care le-au fost încredințate, îngrijind coeziunea și sporirea poporului lui Dumnezeu și evitând tot cece ar putea să-l împiedice și să creeze turburări. Așa încă de acum, pentru ca prin acest efort al nostru să putem da o mărturie mai vie numelui lui Christos, care a voit ca noi să fim unul singur pentru ca lumea să creadă.

Dragostea e ambianța vitală necesară expansiunii credinței, și comuniunea în credință condiționează manifestarea deplină a dragostei care se exprimă în concelebrație ».

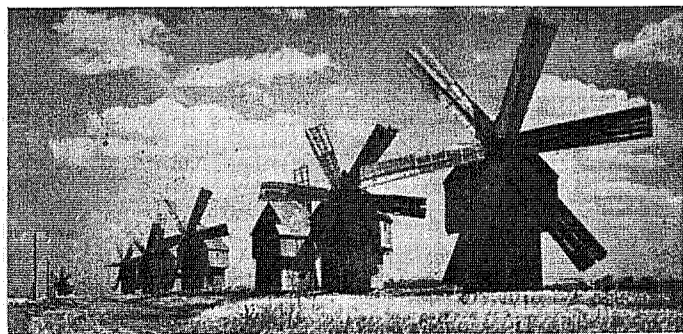

Biserica din Căine (Vâlcea)

Mitropolitul ortodox de Mitilene în audiența la Papa

subsecretarul Secretariatului pentru Unirea Creștinilor, Păr. Duprèy, și-au exprimat recunoștința față de Păpă care, de acord cu cardinalul Patriarh al Veneției, Urbani, a dispus ca moaștele Sf. Isidor, martirizat la Hios, în a doua jumătate a veacului III, să fie restituite catedralei ortodoxe dela Mitilene.

Sfântul Părinte Paul VI a primit în audiență particulară pe Mitropolitul ortodox de Mitilene și administratorul Bisericii din Hios, Jakovos, care însoțea o delegație ortodoxă a aceleiași Biserici, formată din preoți și laici, printre care primarul orașului și parohul catolic.

Moti de vânt la Soroca